

БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ
ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА

✉ Гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А
☎ +359 (0) 2 915 98 20, 📠 +359 (0) 2 954 95 93, www.bfsa.bg

Предварителни експериментални резултати относно проучване на генетичната резистентност към класическа форма на скрейпи при кози в Кипър

European Food Safety Laboratory, Scientific and technical assistance on the provisional results of the study on genetic resistance to classical scrapie in goats in Cyprus, EFSA Journal 2012; 10 (11) 272. [27pp], doi: 10.2903/j.efsa.2012.2972

Първите случаи на скрейпи в Кипър датират от 1977г. *Gravenor M. et al., A, Scrapie in Cyprus, Epid. Infect., 2004, 132, 751-760.* В следващите години на практика не се провеждат мерки за ерадикация на болестта. През 2000г. 9% от стадата са заразени, а през 2003г. са регистрирани 378 положителни стада от общо около 2000. През 2011г. в държавите-членки на Европейския съюз (ЕС) са изследвани 140 959 кози, при които са установени 380 положителни резултата – 287 от които са в Кипър и 56 в Гърция. През същата година в ЕС са изследвани 369 331 овце – 1569 положителни (1 416 класическо скрейпи и 173 атипично). За разлика от високия процент положителни кози, при овцете са установени само 12 положителни случаи на класическо скрейпи в Кипър.

По искане на Европейската комисия (ЕК) ЕФСА е помолена да осигури научна и техническа помощ при извършване на експеримент относно генетичната резистентност към класическа форма на скрейпи при кози в Кипър. В проучването участват експерти от Референтната лаборатория на ЕС по TSE/BSE и Кипърската ветеринарна служба. Експериментът започва през 2006г. През 2009г. се прави анализ на предварителните резултати и Европейската комисия предлага той да продължи.

Докладът на ЕФСА прави анализ на четири основни насоки на проведените експерименти: **1.** ролята на D146 и S146 *PRPN* алели за възприемчивостта към класическа форма на скрейпи; **2.** ролята на циркулиращите в Кипър различни TSE агенти и резистентността/възприемчивостта свързана с D146 и S145 *PRPN* алели; **3.** Ролята на D146 и S145 *PRPN* алелите върху патогенезата на заболяването; **4.** Възможностите за селекция и дистрибуция на *PRPN* алели в популацията от кози в Кипър.

Основният извод на проучването е, че кози с алели D146 и S145 *PRPN* са по-слабо възприемчиви към скрейпи в сравнение с кози имащи алели N146N (див тип). При интрацеребрално заразяване резултатите обаче не показват такова ниво на

резистентност, сравнимо с това при овце от генотип ARR или при кози от генотип K222. Основният извод от този експеримент ще може да бъде направен след приключване на експеримента с оралното заразяване.

Тези предварителни резултати дават основание за създаване на стратегия за контрол и ерадикация на скрейпи в Кипър, основаваща се на създаване на популации от кози с алели D146 и S145 *PRPN*. Успехът на тази стратегия ще зависи обаче, доколко тя съответства на създаването на невъзприемчивост и към други TSE агенти циркулиращи в Кипър. Това зависи от приемането на нова развъдна стратегия за създаване на популация от кози с алели D146 и S145 *PRPN*. От друга страна е възможно създаването на популация от кози с алели K222, да е по-добра алтернатива от популация с алели D146 и S146 *PRPN*.

Изготвил:
Доц. д-р Бойко Ликов

Дата:
12.12.2012г.